

“SUSTENABILITATEA ANTICORUPȚIEI ÎN ROMÂNIA”

București, 26 noiembrie 2014

Stimate domnule președinte ales,

Stimată doamnă procuror-șef Köveși,

Stimată doamnă secretar de stat Teodoroiu,

Stimate domnule Sambrook,

Distinși invitați,

Doamnelor și domnilor,

Mă bucur să vă urez, în numele Programului Statul de Drept Europa de Sud-Est al Fundației Konrad Adenauer, un călduros bun venit la conferința noastră pe tema „Durabilitatea anticorupției în România”.

Suntem onorați, stimate domnule președinte ales, de prezența dumneavoastră astăzi aici, alături de noi. Ați transmis astfel un semnal foarte puternic în ceea ce privește angajamentul ferm al Domniei Voastre de a veghea asupra respectării statului de drept, a independenței justiției precum și de a sprijini instituțiile angrenate în lupta împotriva corupției. Este un semnal pozitiv ce răspunde cu siguranță așteptărilor cetățenilor care v-au încredințat, la 16 noiembrie, cea mai înaltă demnitate a statului român. Vă mulțumim mult că sunteți alături de noi.

Le mulțumesc partenerilor noștri, Centrul Român de Politici Europene și Ambasada Marii Britanii, pentru excelenta colaborare în cadrul

proiectului, al cărui scop a fost să evaluăm cât de durabilă este activitatea DNA și în ce măsură contribuie în acest sens alte instituții publice din România.

Înainte însă de a face câteva observații pe marginea proiectului, vă rog să îmi permiteți să vă spun câteva cuvinte despre Fundația Konrad Adenauer în general și despre Programul Statul de Drept Europa de Sud-Est în particular.

KAS este o Fundație Politică, apropiată Uniunii Creștin-Democrate (CDU) din Germania. Numele său este sinonim cu reconstrucția democratică a Germaniei, ancorarea politicii externe germane în comunitatea de valori transatlantice, viziunea asupra unificării europene și orientarea spre economia socială de piață. Pe plan intern, în Germania, elaborăm analize și concepte politice și desfășurăm programe de educație politică. Pe plan extern, avem proiecte în peste 120 de țări gestionate prin intermediul a peste 80 de birouri pe cinci continente. Milităm pentru ca oamenii să ducă o existență în libertate și demnitate. Prin contribuția noastră, care se bazează pe valori, sprijinim Germania să facă față răspunderii sale în lume.

Una din valorile pe care le promovăm o reprezintă statul de drept. Pe lângă Programul Statul de Drept Europa de Sud-Est, există programe similare în Asia de Sud-Est (cu

Konrad-Adenauer-Stiftung e. V.

RECHTSSTAATSPROGRAMM
SÜDOSTEUROPA
THORSTEN GEISSLER

November 2014

www.kas.de/rspsoe
www.kas.de

sediul în Singapore), în Africa Sub-Sahariană (cu sediul la Nairobi), în America Latină (cu sediul la Bogota) și în Orientul Mijlociu și Africa de Nord (cu sediul la Beirut). Programul Statul de Drept Europa de Sud-Est există din anul 2006 și a fost conceput ca un program-dialog, de dezbatere și schimb de idei pe teme legate de statul de drept în și între țările din Europa de Sud-Est. Aria de activitate a Programului cuprinde zece țări – Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Kosovo, Macedonia, Muntenegru, Republica Moldova, România și Serbia. Alături de parteneri locali – instituții publice, organizații non-guvernamentale, asociații profesionale sau mediul academic – sprijinim consolidarea structurilor democratice, întărirea rolului curților constituționale, a independenței justiției, lupta împotriva corupției, apărarea drepturilor omului și ale minorităților și, bineînțeles, procesele de integrare europeană a statelor din regiune în ceea ce privește adaptarea la standardele europene în privința statului de drept. De asemenea, încurajăm formarea și consolidarea unor rețele regionale de experți din diverse sfere ale justiției.

Corupția reprezintă un fenomen global și nu există nicio țară pe pământ care să fie complet lipsită de corupție. Totuși există mari diferențe. La nivelul Uniunii Europene, conform indicelui Transparency International privind percepția asupra corupției, Danemarca, Finlanda și Suedia au cele mai bune scoruri. Germania are 78 de puncte din 100 posibile, ceea ce nu reprezintă un rezultat cu adevărat mulțumitor.

Conform Raportului Anticorupție al UE publicat în 2014, 76 la sută dintre cetățenii Uniunii Europene sunt de părere că fenomenul corupției este foarte răspândit în țările lor. Sigur că aceasta nu înseamnă că aceasta este neapărat situația reală.

Dar sare în ochi faptul că 93 la sută dintre români consideră corupția ca fiind foarte răspândită în România. 65 la sută o consideră o problemă serioasă, în vreme ce 25 la sută au

recunoscut că li s-a solicitat în ultimele 12 luni mită sau că s-au confruntat cu situații în care o persoană s-a așteptat să primească mită din partea lor. La nivelul întreprinzătorilor procentul a fost de 12 la sută.

Aceste cifre nu sunt prea încurajatoare, dar există și motive de speranță.

Pot să constat, fără a exagera, că nivelul de conștientizare a problemei corupției de către români a crescut foarte mult. Marea majoritate a românilor nu mai consideră corupția un fenomen social ce trebuie acceptat sau chiar o modalitate de rezolvare a problemelor. Dimpotrivă, ei văd în corupție un rău pentru societate și așteaptă de la instituțiile statului combaterea acestuia cu fermitate.

Este meritul DNA că în ultimii ani au fost descoperite numeroase cazuri de corupție și că au fost puși sub acuzare inclusiv demnitari de rang înalt, care în trecut trăiseră cu senzația că organele de urmărire penală nu vor îndrăzni să acționeze împotriva lor. În mod repetat, Uniunea Europeană a apreciat în cadrul rapoartelor din cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare activitatea acestei instituții.

Dosarele aduse de DNA în fața instanțelor nu au rămas împotmolite. Demnitari de rang înalt au fost condamnați de Înalta Curte de Casație și Justiție la pedepse lungi cu închisoarea, care au și fost puse în aplicare. Riscul ca persoanele care oferă sau primesc mită să fie prinse a crescut semnificativ în ultimii ani.

DNA merită așadar – și acesta este punctul de pornire al studiului ce va fi prezentat astăzi – întreg sprijinul. Pentru ca activitatea DNA să aibă efecte durabile, celelalte instituții ale statului trebuie să fie dispuse să coopereze și să o sprijine.

Dacă și în ce măsură se întâmplă acest lucru a reprezentat obiectul cercetării experților

Konrad-Adenauer-Stiftung e. V.

RECHTSSTAATSPROGRAMM
SÜDOSTEUROPA
THORSTEN GEISSLER

November 2014

www.kas.de/rspsoe
www.kas.de

din ultimele câteva luni. Rezultatele vor fi prezentate de îndată și nu doresc să le anticipez.

Dar doresc de pe acum să îmi exprim mulțumirea și respectul pentru acele instituții a căror activitate a fost apreciată în mod pozitiv. De asemenea, raportul cuprinde observații critice cu privire la cooperarea cu anumite instituții, însă am speranța că pe viitor deficiențele identificate vor fi remediate.

Ar mai fi de făcut o remarcă. În Germania există o separare mult mai strictă între activitatea organelor de poliție și cea a serviciilor de informații. Cercetarea penală și prevenirea pericolelor revine poliției, în vreme ce serviciile de informații sunt menite să descopere orice activități de natură a reprezenta un pericol pentru orânduirea democratică, inclusiv prin folosirea mijloacelor operative specifice. Dacă în cursul acestor activități descoperă ilegalități, ele sunt în drept să informeze organele de urmărire penală. Dar în viziunea germană asupra statului de drept nu este permisă utilizarea voită a serviciilor de informații pentru a combate criminalitatea. Utilizarea de mijloace ascunse de supraveghere reprezintă o ingerință serioasă în drepturile fundamentale. Astfel, dacă organele de urmărire penală se folosesc de această măsură, persoana față de care s-a dispus trebuie informată în acest sens la încheierea acesteia. Totodată, persoana în cauză poate solicita instanței să constate nețemeinicia măsurii. După cum se știe, în România numeroase anchete ale DNA au putut fi duse la bun sfârșit cu sprijinul serviciilor de informații, ceea ce din perspectiva unui jurist german poate să pară mai puțin obișnuit. Însă știm bine că există și alte state membre ale Uniunii Europene în care de asemenea este o practică frecventă cooperarea între organele de anchetă și serviciile de informații.

Două observații de final:

Și în Germania și în Marea Britanie există corupție, astfel încât ne este util să luăm parte

la schimburi internaționale de experiență. Mă bucur așadar să îl salut pe domnul procuror-șef Rüdiger Reiff de la Berlin în calitate de participant la această conferință.

De asemenea, mă bucur că autorii studiului au tras concluzia că Mecanismul de Cooperare și Verificare a avut inclusiv în privința combaterii corupției un efect pozitiv. Evident îmi doresc ca acest instrument să devină cât de repede posibil superfluu, dar în prezent este în interesul cetățenilor acestei țări ca acesta să existe în continuare.

Le mulțumesc încă o dată mult tuturor celor care au contribuit la acest proiect, precum și tuturor care se află astăzi aici, pentru sprijinul lor.